

Motion till riksdagen

1985/86:Jo506

Kerstin Göthberg och Rosa Östh (c)

Bidraget till statens maskinprovningar

Målet för Maskinprovningarnas verksamhet vid sidan av den obligatoriska kontrollen enligt lagen om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m. m. (SFS 1985:1105) är att genom frivillig provning, som är förbunden med obligatorisk publicering, av traktorers, maskiners och motorredskaps egenskaper bidra till effektivisering av jordbruket, skogsbruket, trädgårdsnäringen och vården av kommunernas grönytor samt till miljöförbättring och energibesparing.

I regeringens proposition 1976/77:97 om statens maskinprovningars uppgifter och organisation m. m. framhöll departementschefen bl. a.:

--- den stora betydelse som statens maskinprovningar har framför allt när det gäller att effektivisera maskinanvändningen, förbättra arbetsmiljön och säkerheten samt hålla nere maskinkostnaderna för jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen. Maskinprovningarna har härigenom en viktig samhällsekonomisk funktion.

Ur denna proposition citeras vidare:

I fråga om provning mot fullständig egenskapsredovisning bör avgifterna för denna sättas så att målet för Maskinprovningarnas verksamhet uppnås. Detta innebär att en del av kostnaderna för denna provning behöver täckas över statsbudgeten. Staten bör stå för kostnaderna för provning på anstaltens eget initiativ.

Företag eller enskilda personer som beställer *frivillig* allmän provning av t. ex. en traktor eller skördetröska har andra betydande kostnader utöver den kontanta avgiften till statens maskinprovningar. De måste nämligen kostnadsfritt för Maskinprovningarna ställa minst en maskin till förfogande. Maskinen slits kraftigt under provningen både i fält och i laboratorium. Den måste därför säljas till ett kraftigt reducerat pris vid provningens slut. Efter en jämförande serieprovning blir dessa fabrikat mycket svårsålda.

Ur internationell synvinkel är nuvarande avgifter mycket höga, vilket markerar att andra länder vill stödja en opartisk provningsverksamhet genom att hålla låga avgifter.

Enligt vår uppfattning har handläggarna på jordbruksdepartementet gjort en felbedömning, när man i fjolårets bil. 11 till budgetpropositionen skrev att beställarna av frivillig allmän provning fr. o. m. b å 1985/86 kommer att betala avgifter, som är ca 75 % högre än under b å 1984/85.

Enligt vår bedömning kommer volymen på den frivilliga allmänna provningen att minska avsevärt om avgifterna höjs kraftigt. *Provning på*

myndighetens eget initiativ kommer i brist på resurser att upphöra helt. Därmed kommer de traktorer och maskiner som från samhällets synpunkt kanske vore mest angelägna att prova att kunna marknadsföras utan någon möjlighet för statens maskinprovningar att redovisa resultat från en opartisk provning.

Nedanstående tabell visar att Maskinprovningarnas resurser för metodutveckling, provning på eget initiativ och frivillig allmän provning minskades drastiskt för budgetåret 1985/86 och ligger kvar på en otillfredsställande låg nivå enligt budgetpropositionens förslag.

Budgetår	Belopp kr. i 1 000-tal	Förändring från föregående år i procent
1980/81	4 568	+ 12,2
1981/82	4 978	+ 8,9
1982/83	5 582	+ 12,1
1983/84	5 912	+ 5,9
1984/85	5 995	+ 1,4
1985/86	4 995*	- 16,7
1986/87 Förslag	5 207**	+ 4,2

*Detta belopp är 27,6 % mindre än vad statens maskinprovningar bedömde nödvändigt i sin AF budgetåret 1985/86.

**Detta belopp är 27,7 % mindre än vad som äskats i AF budgetåret 1986/87.

Enligt vår bedömning minskar samhällets båtnad från provning av utvalda maskiner från en maskinpark med ett återanskaffningsvärde på mer än 30 000 000 000 kr. väsentligt mer än de besparingar som statsverket gör genom att utan någon som helst konsekvensutredning eller konsekvensanalys skära ned driftbidraget till statens maskinprovningar med 1 990 000 kr. för budgetåret 1986/87.

Inte enbart producenterna inom jordbruket, trädgårdsnäringen och vården av grönytor utan även konsumenterna av svenska livsmedel, köparna av svenska skogsprodukter och kommunalskattebetalarna har direkt nytta av att opartiska provningsresultat arbetas fram och görs tillgängliga för allmänheten genom en snabb publicering.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om behoven av att anslaget till statens maskinprovningar räknas upp med 1 800 000 kr. till 7 007 000 kr.

Stockholm den 22 januari 1986

Kerstin Göthberg (c)

Rosa Östh (c)